خارمانلردن باشاق طوپلایان ویوکنی چابوق باغلامق ایچون دمتلردن آووج آووج باشاق چالان «بابه».

آراباسنك تکرلکلرینی پك نه‌یی یاغلایان اوستا «غرابازی».

قویوسنك صونی پك بهالی صاتان «دوفین».

نه‌لیمده انجیل کیده‌رکن بکا تصادف ایدنجه تاقیه‌سی باشنده، چبوغی آغزنده، «آرتابان» قدر متعظم، صانکه بر کوپك کورمش کبی قاچان «تورتیار».

«زه‌ت»ی ایله برابر قولو، ژاق، پیه‌ر، تونی.)

★

کیمی باباسنی، کیمی آناسنی، کیمی بویوك آناسنی، کیمی همشیره‌سنی قاپیسی آچیق جهنمده کوره‌رك قورقودن صاپ صاری اولان سامعین، فریاد وفغانه قویولدی.

مرحمتلی راهب مارته‌ن:

— قارده‌شلرم، دیدی، پك نه‌یی آکلایورسکز که بوحال بویله دوام ایده‌مز. بن سزلری طوغرو یوله سوق ایتمکه مأمورم. هپکزك تپه طاقلاق یووارلانمقده اولدیغکز اوچورومدن سزی قورتارمق ایسته‌یورم. یارین ایشه قویولیورم. یارندن تیزی یوق. یاپاجغم ایش‌ده نه‌یی اولاجق! باقیکز ناصیل حرکت ایده‌جکم: هر شیئك یولنده کیتمه‌سی ایچون انتظام ایله یاپیلماسی ایجاب ایده‌ر. «ژونیکه‌ر» رقصنده اولدیغی کبی صیرا ایله کیده‌جکز. یارینکی بازار ایرته‌سی کونی اختیارنه‌رککلرله اختیار قادینلری اعترافه دعوت ایده‌جکم. بو ا میسسزدر. صالی‌یه چوجوقلر. بونی‌ده چابوق بیتیریرم. چهارشنبه‌یه ده‌لیقانلیلرله قیزلر. بواوزون سوره‌بیلیر. پنجشنبه‌یه نه‌رککلر. بونلری‌ده قیصایه باغلارز. جمعه‌یه قادینلر. اونلره‌ده: «ماصال ایسته‌مز» دییه‌جکم. جمعه ایرتسی‌یه ده کیرمنجی! یالکز اونك ایچون برکون چوق دکلدر! ایشته بوتون بوایشلری بازارکونی بیتیریرسه‌ك بختیارز. باقیکز، اولادلرم، بغدای اولغون ایکن کسیلمك، شراب چکنجه ایچیلمك لازمدر. بوقدر کیرلی چاماشیر کافی. اونی ییقاملی، هم نه‌یی ییقاملی. اللهدن سزك ایچون عفو نیاز ایده‌رم. آمین.

★

قرار اجرا ایدیلدی. کیرلی چاماشیر ییقاندی.

خاطرلرده طوتولمغه لایق اولان بوبازار کوننden بری کوکونیان فضیلت و عصمتنك قوقوسی جوارده‌کی، اون ساعتلك یرلردن استشمام اولونیوردی.

وتمیزیوره‌کلی راهب موسیو مارته‌ن مسعود وپر سرور کچن کیجه رؤیاده بوتون سوروسی آرقاسنده اولدیغی حالده یانمش مومـلر وکونلکلردن چیقارق اطرافی تعطیر ایده‌ن دومانلردن متحصل بر بولوط ودعا اوقویان چوجوقلرله محاط دبدبه‌لی و شانلی بر آلای ایله جنت یولنی طیرمانیوردی.

خلیل نهاد

عراق مکتوبلری

بیروت : ۱

(اسف آور بر صورتده حادثهٔ مجروحیت وارتحالی بر برینی متعاقب بصره‌دن اشعار اولونان مرحوم بدیع نوری بکك شومقاله‌سی ایله اونی ولی ایده‌جك ایکنجی برتتبعنامه‌سی' رساله‌مزك بوقیمتدار ومداوم‌معاون تحریرسنك صوك اشتراك قلمیسنی تشکیل ایتمك مقدر ایمش. مرحومك فلاکت وفاتیله ماتمدار اولارق بوقیمت حزینه‌یی حائز ایکی مقاله‌یی بویوك برتأثرله درج ایدییورز. رحمة الله علیه.)

بو کوزه‌ل شهردن انفکاك ایده‌لی تام بر آی اولیور؛ شیمدی آرامزی لبنان طاغلری، سوریه قطعهٔ جسیمه‌سی، داها آرقاسنده‌کی واسع بر قوم دریاسی، بریة الشام، داها صوکرا خانه‌مك ئوننden ساکت کچن فرات آییرییور؛ مادةً بو قدر اوزاق اولان بو ایکی محیط معناً بربرندن داها اوزاق: بری یکرمنجی عصر مدنیتنك بوتون تکملات حیاتیه‌سنی یاشادیغی حالده دیکری اوتوز عصر اولکی حیاتی، عشیرت، بداوت مدنیتی یاشایور. اوراده قولاقلریمی غیور و چالیشقان بر خلقك، منور ومتفکر بر کنجلکك کشمکش مساعیسی، مباحثات ومناقشاتی املا ایتمشدی؛ بوراده عشائرك بیتمز توکنمز ماجرای قتالندن، هم دوکون، هم جنازه، حیاتك بوایکی متضاد حادثه‌سی ایچون، علامت ماتم وسرور اولمق ئوزه‌ره لاینقطع پاطلایان تفنك سسلرندن باشقا برشی ایشیتمه‌یورم...

فقط آرامزی نه قدر اوزون مسافه‌لر آییریرسه آییرسون بیروت ایله بو محیط آراسنده عصرلردنبری صیقی، لاینفك واحتمال استقبالده کیتدکجه متزاید بر رابطه واردر: آراده‌کی بیکلرجه کیلومترو مسافه‌یی قطع ایده‌ن برسیاح یالکز برعرقه منسوب میلیونلرجه خلقك عین لسانی تکلم ایتدکلرینی کورور؛ کویا بورالرده‌کی سیاحت، برسیاحت جغرافیه دکل، حقیقی برتماشای تاریخیدر: عرب عرقنك، عرب مدنیتنك اوتوز عصرلق ادوار تکاملنی اوتوز کونلك برسیاحتده برر برر کذر ایده‌رسکز، حالا فراتی یالکز یوقارودن اشاغی قطع ایده‌ن صاللر چولك بی‌انتها قوملری آراسنده صبور ومحتمل ایلریله‌ین کاروانلر.. بیکلرجه سنه اولکی حیات بشریه‌نك بر یادکاریدر.

عصرلر بو کاروانلرك دائرهٔ جولانی پك آز تمدید ایتمش: شیمدی سوریه‌یی باشدن باشه شق ایده‌ن شمندوفرخطوطی بوجانلی قطارلری موطن اصلیلرندن ئوته‌یه کچمه‌مکه محکوم ایتمش... سوریه وعراق تاریخك اك ئه‌سکی دورلرندن بری مناسبات دائمهٔ اقتصادیه ایله بربرینه مرتبط ایدی. ادوار مختلفهٔ تاریخیه بو ارتباطی فك ایتمه‌دی. شیمدی‌ده آراده‌کی مسافهٔ تمدن نه قدر بویوك اولورسه اولسون بو ایکی قطعه عین جریان تاریخینك سلسلهٔ ممتده‌سنی تشکیل ایده‌رلر:

بوادوارك اوج تکمل نقطه‌سنی ارائه ایده‌ن بیروت، حضیض انحطاط عاللرینی تمثیل ایده‌ن بدبخت عراقك حال حاضرده عالم، منور، زنکین بر همشیره‌سیدر. زمان بو محیطلرده قسماً برمعادلهٔ انقلاب، قسماً متین بر اثر محافظه‌کاری وجوده کتیردی. سوریه‌ده مدنیت ایله بداوت، ترقی ایله محافظه‌کاری بربرینه پك متصلدر. داها ئوته‌ده عصرلرك همان هیچ برتبدیل ایقاع ایتمه‌دیکی برر نه‌سکیلك!... حالبوکه داها بیروت قومساللرنده فنیکه کمیجیلری مرسای سلامت آرامازدن اول بر قاچ ساعت مسافه‌سنده بولوندیغم تللو بلدهٔ معظمه‌سی، آرامزی آنجاق برایکی کونلك بر دوه یورویشی مسافه‌سی آییران بابل محراق مدنیسی بوتون شعشعهٔ عظمتیله پارلایور؛ سینهٔ جهالت و وحشتده اویویان ربع مسکونه برمربیٔ اولین وظیفه‌سنی کورویور ایدی. «ترقیات مدنیه بر خط حلزونی تعقیب ایده‌ر» ادعاسنی سرد ایده‌نلرك نظریه‌سی طوغرو ایسه عراق آتیده بووظیفهٔ اولیه‌یه دکل ایسه‌ده تکملات نسبیهٔ بشریه‌ده‌کی موقع اولیننه نیچون رجعت ایتمه‌سون؟ هر حالده بن قوی بر ایمان ایله اعتقاد ایدییورم که عراق پك پارلاق بر آتیٔ مدنی وعد ایدییور...

فقط شونی‌ده اعتراف ایتملی‌یم که، عراقه ایلك آدیم آتدیغم زمان آرابایه راکباً فلوجه‌دن حرکت

یکی دیوان حرب عرفی رئیسی رمزی بك

دیوان حرب عرفی رئیسی اسماعیل پاشانك استعفاسی ئوزه‌رینه ریاسته اولجه ذات حضرت پادشاهینك سر یاورلکنده ومؤخراً پترسبورغ سفارت عثمانیه‌سی آتاشه میلیته‌رلکنده بولونمش اولان رمزی بك تعیین اولونمشدر.

فاجعهٔ اخیره تحقیقاتیله مشتغل هیئتك رئیسی

ایده‌رك دوز بر صحراده قطع مسافه ایتدیکمز صیراده شفقك انفلاقیله برابر ایلك حادثهٔ مشهوده ناصـیل افقك نهایتنده لطیف و آبدار بر مشـجره شکلنده نمایان اولان بر «سراب» اولدی ایسه عراقدن یازدیغم ایلك مکتوبمك مقدمه‌سی‌ده بر سرابدن باشقا بر شی اولامادی . داها بوسطرلری یازارکن بر ولیمه آواز سرورینه مـترافق اولارق آتیلان تفنکلر قلممی حقیقته، سرنامهٔ مقاله‌یه ارجاع ایتدی: بیروت !

عثمانلیلق ، سلا- نیکك ضیاعیله غائب ایتـدیکی مرکز فکری‌یی، مرکز سعی و فعالیتی آنجاق بیروتده بولاجقدر؛ « کنجلك » ، او مقدس، امللر آرقا- سندن قوشان حرا- رتلی کنجلك بورا- ده سلانیکه خیر- الخـلف اولاجق درجه‌ده حال فعا- لیتده‌در ؛ سـعی اقتصادی سلانیکه بیله فائقدر؛ وسائط و مراتب تنور قات قات اورادن یوکسك و پارلاقدر؛ نهایت صنعتکار بیروت، معمولات نفیسه‌سیله‌ده عالم صناعتده بر موقع ممتاز اشغال ایدییور؛ تاجر بیروت بوتون جهان مدنیت ایله تأسیس مناسبات ایتمشدر .

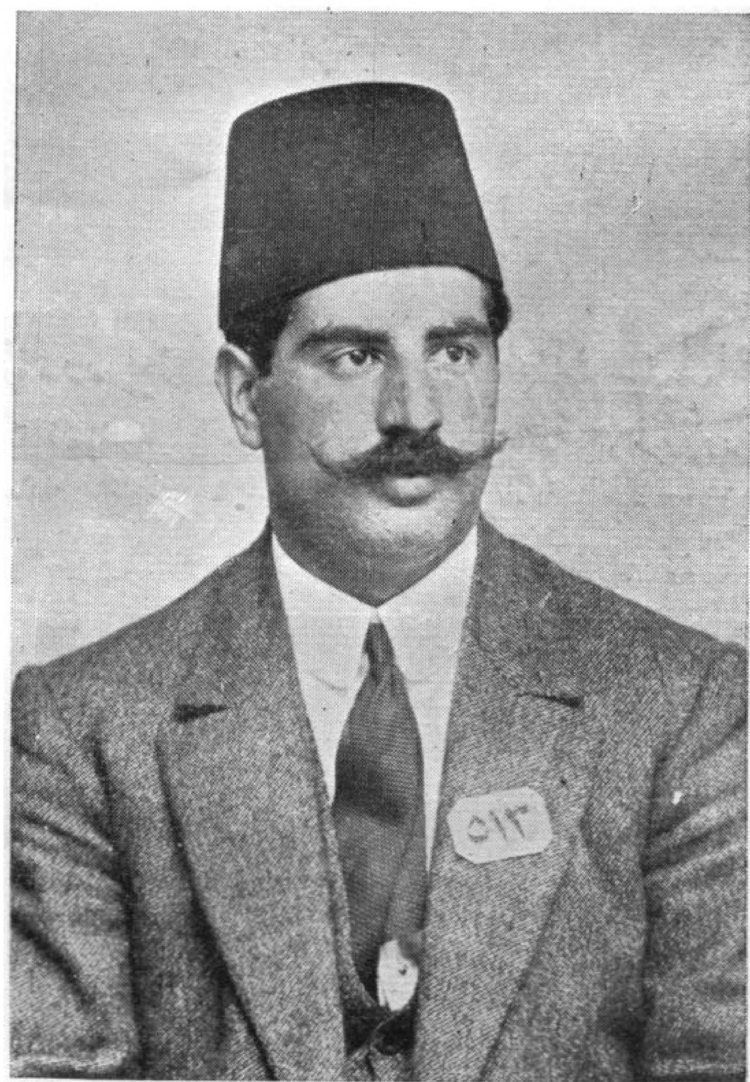
حتی بیروتك سلانیکدن داهاپك چوق فضله اسباب رجحان و فضـلی واردر: سلانیکك راحت و حضورینی اخلال ایده‌ن بو مبالر بو محیط ساکنه داخل اولمامشدر: بوراده افکارك طراقهٔ تصادمندن باشقا برشی طویولماز. سلا- نیکك خاصهٔ اصلیه‌سی اولان بابل قو- له‌لکی بوراده بالعکس بر وحدت لسانیه شکلنده تجلی ایده‌ر: سـلانیك ایچون « بین الملل »اولمق بر غایهٔ امل ایســه بیروت بوتون مو- جودیت فکریه و مدنیه‌ســیله باغر- ییور: «عرب ایدم، حالا عربم و آتیده عرب اولاجغم!»

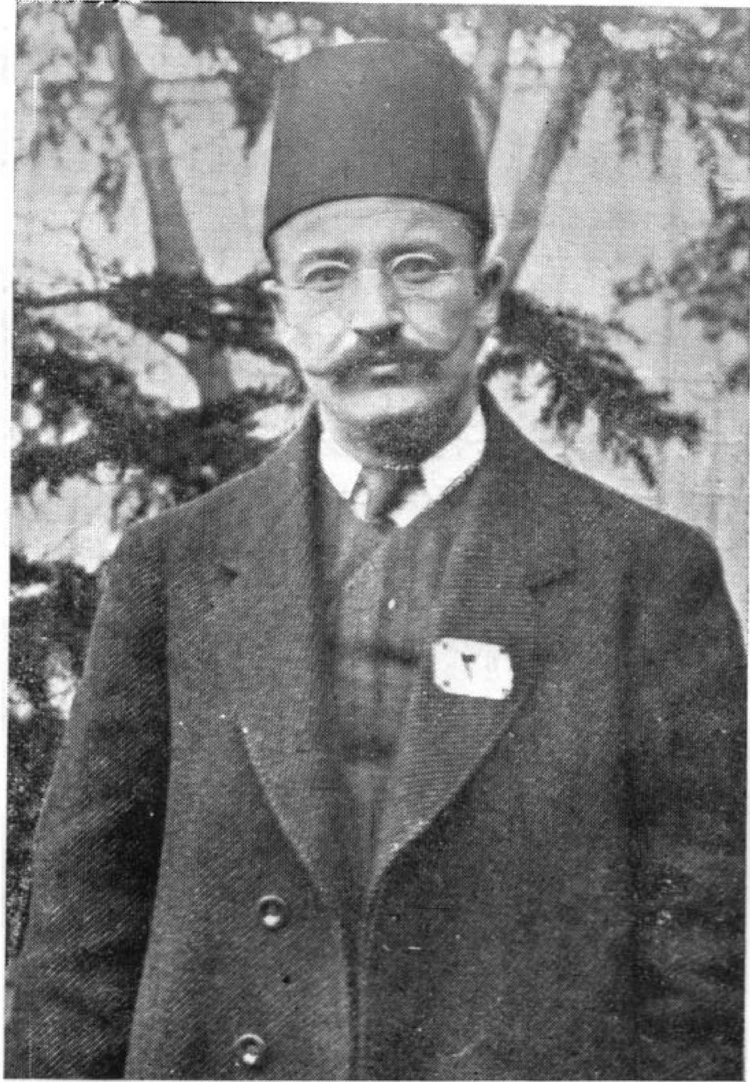
بیروتك ریختیم- لری، ترامو ایلری، مدنیت حاضره‌نك بو تأسیسات جدیده- سی هپ عربلق کسوه‌سنی اکتساب ایتمش، هپ عرب آستان بلاغت و فصاحتی قارشیسنده کردندادهٔ انقیاد اولمق مجبوریتنی حس ایله‌مش؛ یوز بیکلرله اخراجاتندن هیچ بریسنك رنك ملیسنی غائب ایتدیرمه‌دیکی حالده بوتون ادخالاتنی کندی رنك ملیسی ایله تلوین ایتمش ؛ تماس ایتدیکی هر عرقی، هر ملیتی فرمانبر ادب و مدنیتی قیلمش ... فرانسزلرك « لسانمزله فتح ایتدك » دیدکلری بیروتی بر کره زیارت ایده‌نلر کورورکه بیروت باشقا بر لسان طرفندن فتح اولونمش دکل ؛ بالعکس مربیلرینی ، مربئ فکری و مدنیلرینی تسخیر ایتمشـدر : ایشته آمریقان کلیه‌سی، یعنی دارالفنونی، وایشـته فرانسز کلیه‌سی . . . مدنیت حاضره‌نك اك متمدن بو ایکی قومی، اك زنکین بوایکی لسانی بو عرب محیطی ایله تصادمده اونی بلع ایتمکه اوغراشمغی فائده‌سز کور- دیلر، و عرب لسانی ایله نشریاتك داها فائده‌لی و داها ممکن الاجرا اولدیغنی حس ایتدیلر؛ بو ساحه‌ده شه- کسپیرك، وولته‌رك لسانلری، حرارتی صیجـاق چوللرك قزغین قوملرندن اخذ ایده‌ن امرؤ القیسك زبان سیال و مهیجی قارشیسنده اعتراف مغلوبیت ایتدیلر: و اونکله مصارعه ایتمکدن ایسـه اونك خادم ترقیاتی اولمغی داها معقول بولدیلر: و ایشته بونك نتیجه- سیدرکه غربك بو ایکی اجنبی کلیه‌سی عرب عالمنك، حتی شرق عالمنك اك بویوك و اك منور محراق علمیسی اولمشلردر. . .

بوایکی مؤسـسه‌نك موقع و هدف سیاسیسنی تدقیق ایتمك صلاحیت حاضره‌م خارجنده‌در. بن بو مؤسـسه‌لری سوریه علم اوردوسنه هر سنه برقاج یوز نفر یه‌تیشدیرن برر قیشلا نظریله باقارم . و حقیقةً ده جسامت و عظمتلرینی تمثیل ایچون «قیشلا»، داهاطوغریسی «قیشلا- لر» تعبیرندن مناسب بر کلمه بولامایورم.

بیروتك اك مفرح بریری اولان «رأس بیروت»ده یاقین بر موقعده کائن آمریقان مؤسـسهٔ کلیه‌سی هر بری جسیم بر ر بنای معظم اولمق اوزه‌ره متعدد پا- وییونلردن ترکب ایدییور . کلیه ، منقسم اولـدیغی استعدادی قسمندن ماعدا طب، اجزا- جیلق ، الهیات ، ریاضیات ، فلسفه، تجـارت ، آثار عتیقه، و علم اللسان و محافظهٔ امراض قسملرینی احتوا ایده‌ر. هر بر قسم ایچون مخصص او- لان جسیم بنالرك

داماد صالح پاشا
سؤ قصدك ترتیباتنی اداره ایده‌نلردن بری‌در. صدر اسبق تونسلی خیرالدین پاشا مرحومك مخدومی ایدی خاندن سلطنتدن کاننده‌ن بری ایله ازدواج ایده‌رك اکتساب صهریت الله‌مشدی.

نظمی
هنوز فرارده بولونان بو شخص محمود شوکت پاشا مرحومك قاتللرندن و اوتوموبیل ایله قاچانلردن بریدر .

کور ضیا
جنایته اوتوموبیل ایچنده اشتراك ایده‌رك ینه اوتوموبیل ایله فرار ایتمش اولانلردن ایدی .

حسن شوقی
جنایت اخیره‌نك باشلیجه وسائط ترتیبیه‌سندن بری ایدی. بك اوغلنده‌کی پیره محمد سوقاغنده کائن خانه‌ده دردست اولونمشدر

کاظم
اولجه پیاده یوزباشیسی ایکن مساویٔ اخلاقیه‌سی سببیله طرد ایدیلمشدی جنایتك ترتیبات احضاریه‌سنه فعالیتله اشتراك ایده‌نلردن بری‌در.

حقی
وقعهٔ قتلی متعاقب کوپرودن کچرکن دردست ایدیلمش ورجاسی اوزه‌رینه یولده برخانه‌یه اوغرامسنه مساعده اولونارق بو صورتله پیره محمد سوقاغنده‌کی تحصنکاهك کشفی ممکن اولابیلمش ایدی.

محمد علی
بك اوغلنده‌کی بر نومرولو خانه‌ده تحصن ایده‌ن قاتللردن بری ایدی. دردست ایدیلیرکن یاره‌لانمش ایدی. رسمده ئه‌لینك باغلی اولدیغی مشهود اولیور.

جواد
اوتوموبیلك ماکینه‌جی معاونی ایدی. وقعه‌یی متعاقب اوتوموبیلی بك اوغلنده‌کی ده‌پوسنه کوتورور ایکن قازانك بخاریله آلنی یانمش ایدی. رسمده کورولن بو کوچك جریحه کندیسنك ئه‌له کچمه‌سنه قسماً مدار اولمشدر.

قاتللر سلسله‌سی: اعدامه محکوم اولانلردن

یانی باشنده بویوك بر كلیسایی، بررصد خانه‌یی، بر كتبخانه‌یی وجسیم بر موزه دائره‌سنی محتوی آیری آیری دائره‌لر واردر. تراموای خطنك او برطرفنده‌كی واسع ساحه‌ده ایسه مكتب هیئت اداره‌سنه مخصوص ظریف ویللالر یوكسه‌لیر. مؤسسه بوقدر جسامت وعظمتیله برابر حالا اقصای مرتبهٔ تكمله واصل اولمادیغنی ظن ایدییور؛ وهر سنهٔ جدیده حلولیله برابر یكی و جسیم بنالر علاوه ایدیلدیكنی كورویور. دینیله بیلیر كه مؤسسه تاریخ تشكلی اولان ۱۸٦٦ سنه‌سنده یعنی ٤٧ سنه‌دن بری متمادی بر انشاآت ساحه‌سی عرض ایتمشدر. زیارت ایتدیكم صیراده درت یكی وجسیم بنا داها یاپیلیور ایدی كه بونك بری واك جسیمی، مكتب مدیری طرفندن بر قونفرانس صیراسنده مؤسسه‌نك یكی بنالره احتیاجی اولدیغی سویلنمه‌سی اوزه‌رینه اصحاب خیردن بر آمریقالینك درحال اهدا ایله‌دیكی بر مبالغله وجوده كتیریلیور ایدی.

بنالرندن آنجاق برقاچ دانه‌سنی سطحی بر نظرله زیارت ایچون ایكی بوچوق ساعت بر مدت صرفنه مجبور اولدیغم بو مؤسسهٔ علمیه حقنده مكمل بر فكر ویرمكدن عاجزم. هر برقسمده طلبه‌نك درسلرنی تماميله هضم وتفهم ایتمه‌لری ایچون اقتضا ایدن آلات وادوات مبذول بر صورتده احضار ایدیلمش؛ مثلا تجارت قسمنك كتابت تجاریه درسی اوطه‌سنده دوزینه‌لرله داقتیلوغراف ماكنه‌سی اوزه‌رنده طلبه فعلی وعملی درس كورویور. طبیعیات وطب شعبه‌سنده مبحث البشره ایچون مخصوص بر اوطه‌ده هر بری بر ماصا اوزه‌رینه موضوع ویانی باشنده جام، یاغ كبی لوازمی محتوی اولمق اوزه‌ره یكرمی اوتوز میقروسقوپ بولونور. كیمیاخانه و حكمتخانه‌سی صوك درجه زنكین. آیری بر دائره تشكیل ایدن كتبخانه‌سی ایسه اون بش بیك جلدلك ثروت علمیه‌سیله داها زنكین و زنكین اولدیغی قدر منتظم: واسع وهوادار صالوننده ماصه‌لر اوزه‌رنده دنیانك باشلیجه لسانلرنده منتشر جرائد یومیه واسبوعیه ومصوره‌لر بولونور. تورکجه غزته‌لر بیله بوندن مستثنا قالمامش؛ یوزلرجه انكلیز وعرب وفرانسز رساله‌لری میاننده «اقدام» ایله «ثروت فنون» ده بر موقع ویریلمش...

جابجا آغاجلقلری، قورولقلری محتوی اولان جسیم باغچه‌نك بر طرفنده بویوك قبه‌سیله رصدخانه بناسی كوزه چارپمامق قابل دكلدر. بویوك بر رصد دوربینی محتوی اولان بو رصدخانه‌نك ساچ دمیر رنكنده اولان قبه‌سی اینجه ساچله قاپلانمش یانماز كاغد لوحه‌لردن یاپیلمشدر. رصد بر مانوله سایه‌سنده اون مترویی متجاوز بر قطرده، درت بش مترو ارتفاعنده اولان قبه‌یی تكرلكله اطرافنده تحریك ایده‌ر، وپنجره‌سنی افقك ایسته‌دیكی جهته تحویل ایده‌ر. حركت نجومیه‌یه كوره دور ایده‌جك اولان دوربینی الكتریق قوتیله حركت ایدییور. رصدخانه مأمورینك كتبخانه‌سنده هیئته عائد غایت مكمل بر كتبخانه واردر. زلزله‌نویس آلتلك موضوع اولدیغی دائره دخی بو رصدخانه جوارنده‌در.

مكتب حربیه‌ده تأسیس ایدیلن خسته‌خانه‌ده ایفای خدمت ایدن فلمنك صلیب احمر هیئتی و مكتب اطباسندن بعضیسی

۱ مكتب حربیه سر طبیبی میرآلای ابراهیم بك، ۲ فلمنك هیئتی سر طبیبی موسیو لنغ‌به‌ك، ۳ اوپراتور موسیو اومه‌ره‌ن، ٤ مكتب حربیه طبیبی یوزباشی بهاءالدین بك، ٥ هیئت اعضاسندن مادام لنغ‌به‌ك، ٦ هیئت اعضاسندن فلمنك نظار سابقه‌سندن برینك كریمه‌سی مادموازل كوپیر.

جسیم بنالرك بری، موزه‌خانه‌در. آلت قاتنده ایشله‌ین دینامو ماكینه‌سی رونتكن آلتنه مقتضی اولان قوهٔ الكتریقیه‌یی استحصال ایده‌ر. بو بنای معظمك بوتون صالونلری، صوفالری حیوانات، نباتات، آثار عتیقه، احجار، محصولات نمونه‌لریله مالامالدر. هندفیلی، فوق، بالینا، آرسلان، صیرتلان كبی بویوك ویرتیجی حیواناتدن باشلایارق انواع چارپالره، بالیقلره وقوشلره قدر اولان اجناس حیوانیه‌نك تحنیط ایدیلمش نمونه‌لری واسع بر صالون اشغال ایده‌ر. یرتیجی قوشلر طاوانده - آو اوزه‌رینه صالدیران مفترس ومهاجم وضعیتلریله - آصیلمش؛ كوچك قوشلر آغاجلر اوزه‌رنده، یاقایاقوووقلری اوزه‌رنده، یاخود یابانی كدیلرك پنجهٔ شكارنده قوندورولمش؛ آمریقانك، آفریقانك پك نادر حیواناتنك بر نمونه‌سی بولوندورولمقده اصلا اهمال ایدیلمه‌مش...

شهید مرحوم طوپجیلی خلیل بك

خلیل بك اوچ یوز اون درت سنه‌سنده مكتب حربیه‌دن نشأت ایتمش مقتدر، فداكار وخلوق بر ضابط ایدی. بوتون حیاتنی روم ایلی طاغلرنده اشقیا تعقیبنده كچیرمشدی. اوتوز بر مارت وقعهٔ ارتجاعیه‌سنده حركت اوردوسیله استانبوله كلمش وتقسیم قیشلاسنده‌كی افراد عاصیه‌نك سلاحله تأدیبنه راضی اولمایارق مجاهد انوربكك مساعده‌سیله یالكز باشنه قیشلایه كیرمش ونصائح لازمه ایله اونلری دائرهٔ اطاعته ادخاله موفق اولمشدی. محاربهٔ حاضره‌ده قرق كلیساده رجعت قوماندامی ویریلدكدن صوكرا بولوكیله اون آلتی ساعت داها دشمنه مقاومت ایتمش وآنجاق صوك قورشونلرینی صرف ایتدیردكدنصكره عودته رضا كوسترمشدی. لوله بورغاز محاربه‌سنده صورت شهادتنی آرقاداشلرندن حمید چاووش شویله نقل ایدییور: «بولوكمز سفر برحالنه قونارق دشمنك بر آلاییله آقشامه قدر چارپیشدی. بولغارلرك وضعیتنی داها ایی آكلامق ایچون خط حربدن بر آز ایلریده بولونان بر تپه‌یه كیتمك لازم كلدی. اوچ كشی آییردم، یوللایوردم. یوزباشی بك او قدر رجالریمزه رغما بالذات كیتدی وتپه‌دن ایلك قوماندایی ویردیكنی متعاقب باشندن آلدیغی مدهش بر جریحه‌نك تأثیریله وفات ایتدی.» (رحمة الله علیه)

موزه‌خانه‌نك دیكر بر صالونی یالكز زواحف ودیدانه منحصر. زهرلی ییلانلر، كرتنكله‌لر، انواع قوردلر اسپیرتو شیشه‌لری ایچنده كمال اعتنا ایله حفظ ایدیلمش...

الك جسیم صالون بر طرفنده نباتات دیكر طرفنده آثار عتیقه واشجار نمونه‌لرینی احتوا ایتمك اوزه‌ره برقاچ قسمه تفریق اولونمش. مملكت نباتات ومحصولات نباتیه‌سندن باشلایارق دنیانك هر طرفندن نباتات واشجار نمونه‌لرینك جلب وجمعی ایچون فداكارلق اختیار ایدیلمش؛ یرلی معمولات ومنسوجاتك بر نمونه‌سنی بو آراده كورمك ایچون بورایی زیارت ایتمك كفایت ایده‌ر. طوپلانان آثار عتیقه‌سی نقداً وبدناً نه بویوك فداكارلق ایدلدیكنی كوسته‌ریر: مصر، فنیكه، یونان، لاتین، عرب آثار عتیقه‌سندن اوفاق وازو ولامبالردن باشلایارق مومیالره، بویوك سارقوفاژلره وارنجه‌یه قدر هر نوع آثار عتیقه‌دن پك قیمتدارلری، انواع قیمتدار مسكوكات، عربی ال یازیلری، یازیلی طاشلر یوزلرجه، بیكلرجه صیرالانمش...

پروانه‌نك ضیایه طوغرو انجذابی قبیلندن اولارق دنیانك هر طرفندن بو جاذبهٔ عرفانه قاپیلان ملتلرك هر

مكتب حربیه خسته‌خانه‌سنده مجروحین غزات و مداویلری

محاربهٔ اخیره اثناسنده مكتب حربیه‌ده یوزیاتاغی محتوی اوچ قوغوش خسته‌خانه اتخاذ وبوراسی هردورلو لوازم صحیه واسپنچاریه‌سی كندیلرینه عائد اولمق اوزه‌ره فلمنك صلیب احمر هیئتنك ید انسانیتنه تودیع اولونمش ایدی. هیئتك، درعهده ایتدیكی وظائف شفقت ومروتی نه قدر صمیمیت ومحبتله ایفا ایتمش اولدیغی وسیله‌یاب مشاهده‌سی اولانلرجه مصدقدر. كچن نسخه‌مزده هولاندا صلیب احمر مركز عمومیسنك بو هیئته بیان تشكر ایچون صورت فوق‌العاده‌ده انعقادینی مصور بر فوطوغرافیی درج ایتدیكمز كبی بو نسخه‌ده عینی هیئتك مكتب حربیه خسته‌خانه‌سنده‌كی صفحات فعالیتندن برقاچنه متعلق منظره‌لری انظار قارئینه عرض ایدییورز.

مجروحلر، شهیدلر و دوقتورلر آراسنده

بریسی آرقاداشلریله برلکده آیری آیری بر دائره اشغال ایده‌جك قدر کلیتلی: مثلا روس تورکلری بوراده اوقدر مهم برقولونی تشکیل ایدییورکه آیری بر یاتاقخانه اشغال ایدییورلر. ارمنی، روم قولونیلری‌ده مهم برمقدارده. کلیه‌نك طلبهٔ موجوده‌سنك عمومی بیکدن آنجاق برایکی دوزینه اکسیکدر.

ژوزویت قوله‌ژی ایسه بیروتك ایچ طرفنده محله‌لر آراسنده واسع بر محله اشغال ایدر. «یسوعیه» تسمیه اولنان بو کلیه‌نك مطبعه‌سی بر محله‌ده، اصل کلیه دیکر محله‌ده اولمقله برابر هر ایکیسی‌ده بربرینه متصلدر. مطبعه‌سی لاینقطع عربجه وفرانسزجه آثار علمیه، وادبیه ودینیه طبع ایدر؛ «البشیر» اسمنده برده یومی غزته‌سی واردر. مطبعه‌ده اخیراً بر دوکمخانه‌ده وجوده کتیریلمش... فرانسزجه-عربجه قاموسك اون دردنجی طبعی دستکاه تمثیلده ایدی. عرب بویوك شاعرلری آثارندن مرکب بویوك قطعه‌ده بر مجموعهٔ ادبیه‌نك قرقنجی فورمه‌سی انتشار ایتمش ایدی. بو اشعار هپ نه‌ل یازیسلرندن طوپلانمش غیر مطبوع آثاردن ترکب ایدییور.

کلیه‌نك جبهه‌سنده‌کی قوله‌ده بولنان چان تاریخی برقیمتی حائزدر: سیواستوپولك فتحی ظفرینی اعلان ایده‌ن بو چان او محاربه‌ده خدمت ایده‌ن راهبلردن بریسی طرفندن مکتبه هدیه ایدیلمش.

مدرسهٔ یسوعیه بربرینه وصلاً انشا ایدیلمش جسیم بربنا کتله‌سیدر. بنانك توسعنه حاجت کورولدیکی زمان بنای اصلی‌یه عمود اولمق اوزره دیکر بربنا وجوده کتیریله‌رك قوریدورلری بوکا اشتراك ایتدیریلمش؛ ایکنجی برتوسیعه لزوم کورولدیکی زمان دخی بو ایکنجی بنایه عمود واولکی بنایه موازی دیکر بربنا، اوچنجی توسیعده اوچنجی بنایه عمود وایکنجی بنایه موازی بر دردنجی بنا... والخ وجوده کتیریلمش. بو صورتله بنا بربرینه متصل و اویمالی شریت منظره‌سنی عرض ایدر. فقط بوقدر توسیعاتندن صوکراده کلیه‌نك احتیاج توسعی تطمین ایدیله‌مش؛ طبیه قسمی شهر خارجنده و قیصدیقلق جوارنده مبایعه ایدیلان جسیم اراضیده انشا اولونان واسع ابنیه‌یه نقل ایدیلمش . . .

مدرسهٔ یسوعیه‌نك الك زنکین قسمی کتبخانه‌سی، داها طوغریسی کتبخانه‌لریدر. چونکه یوز اون بیك جلدی متجاوز بر ثروت علمیه‌یی محتوی اولان بو قیمتدار کتبخانه زنکینلشدکجه کرك محتویاتی، کرك احتیاجاتی سببندن بر قاچ قسمه تفریقنه مجبوریت حصوله کلمش: شرق قسمی، نه‌ل یازیسی قسمی، آثار طبیه قسمی، وعمومی کتبخانه . . . شرقه عائد آثاری محتوی اولان کتبخانه اوتوز بیك جلدی احتوا ایدر. بوراده عربجه، فرانسزجه، ایتالیانجه، آلمانجه، روسجه، ژاپونجه، چینجه وسائر لسانلرده شرقه عائد اولمق اوزره یازیلمش اولان آثار، رسائل، رسائل موقوته، مصنفات، دیوانلر وقاموسلر موجوددر. شرقك آوروپاده تاصیل بر سرمایهٔ تتبع اولدیغنی آکلامق ایچون بو اثرلره برکوز کزدیرمك کفایت ایدر.

ایشته بر ایتالیان: هر بری اوچ بیکی متجاوز جسیم صحیفه‌یی احتوا ایتمك اوزره یدی جلدلك بر قاموس شرق وجوده کتیرمش... بوندن داها مهم، داها مفصل اولمق اوزره بر هیئت علمیه طرفندن وجوده کتیریلن واون بشنجی جلدی دستکاه طبعده اولان بر دیکر قاموس شرقدن بحث ایدرکن فاضل متخصص عالملره خاص بر طورمتوضعانه‌، نوعیت وسرور ایله دییوردی که:

— R حرفی کله‌جك طقوز یوز اون درتده ختام بولاجق... بو کتبخانه‌نك قارشی طرفنده صرف نه‌ل یازیسی آثار شرقیه‌یه عائد اوچ بیك جلدلك بر کتبخانه داها: تورك، عرب، هند، عجم، اردو، ژاپون وسائر اقوام شرقیه نه‌ل یازیلرندن بر خیلیسنی محتوی اولان بو کتبخانه‌یی فاضل متبحری مسکن دائمی اتخاذ ایتمش... بو نه‌ل یازیلری ایچنده عمرینی افنا ایتمکله بویوك حظ حس ایده‌ن راهب جنابلری ایله مکتبه ایلك کلدیکم زمان فرانسزجه کوروشمش، بالمناسبه عربجه بیلوب بیلمه‌دیکنی صوردیغم زمان شو جوابی آلمشدم:

— عربجه لسان مادرزادمدر..

استانبولده‌کی طاتلی صوفرنکلریله، لوانته‌نلرله نه بویوك بر تضاد! شرقدن ایله‌ری آدیم آتمامش، اباعن جد شرقلی لوانته‌نلریمز، نه کری وچاپوق بر فرانسزجه اوکره‌نیر اوکره‌نمز همان فرانسزلاشیرلر؛ ملیتلرینی انکار ایده‌رلر؛ حالبوکه اصلاً فرانسز، هرحالده بر فرانسزادیی درجه‌سنده مکمل فرانسزجه‌یه واقف اولان بو آدم عرب اولمقله، عربجه‌نك لسان مادرزادی اولماسیله افتخار ایدییور..

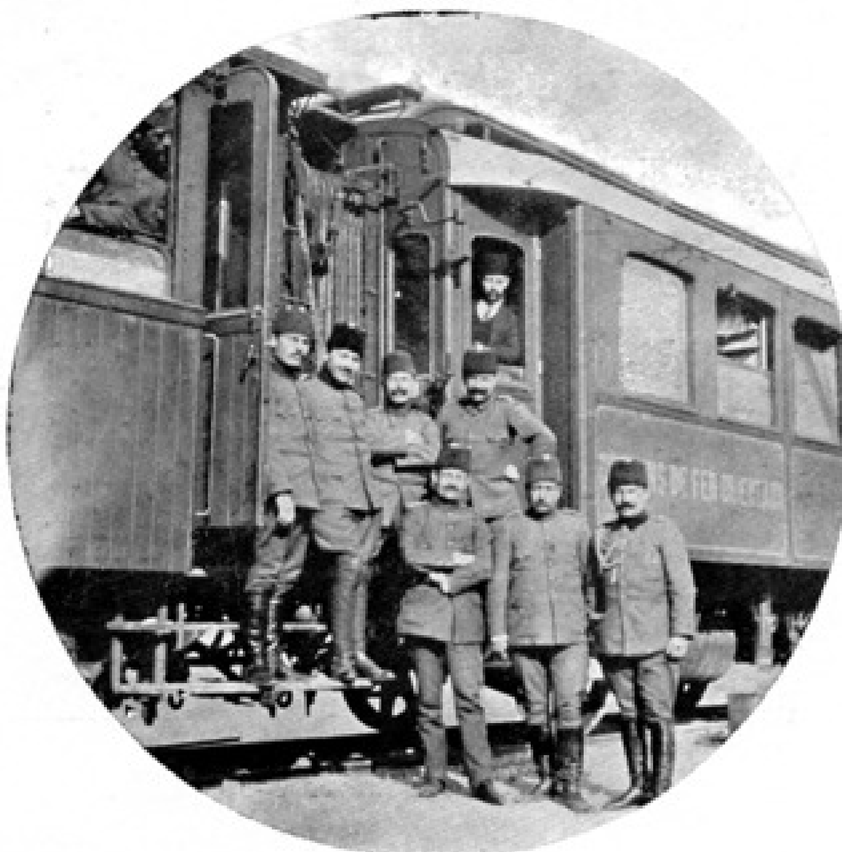
صومال حروفیله یازیلمش قرآن کریملره وارنجه‌یه قدر هرحرفده، هرقومه عائد مزین، ظریف، کرانبها کلام قدیملر و آثار دینیه واسلامیه قیمتدار محفظه‌لر ایچنده نویله حرمتله، نویله اهتمامله محافظه ایدیلیوردی که...

مدرسهٔ یسوعیه‌نك یالکز بر قسمی ایله بیك بشیوز کیشیلك یمك پیشیره‌ن بخارلی مطبخنی یمکخانه‌سنی زیارت ایچون ایکی ساعت آنجاق کفایت ایتمشدی. حالبوکه اوننده‌ن کچدیکم حالده زیارت ایده‌مه‌دیکم طبیه قسمی ایله بوراسنی مکمل، مفصل بر زیارت ایچون بو ساعتلری هیچ اولمازسه کونه قلب ایتمك اقتضا ایدر.

کلیه‌نك راهب محترمنه سویله‌دیکم کبی، بیروته کلن بر آدم ایچون بو کتبخانه‌لری زیارت ایتمه‌مك بر کناهدر: بن او کناهی اسقاط ایچون سطحی بر زیارت ایتدم، یوقسه... یوقسه او کتابلر ایله شویله بر کسب معارفه ایدیلمك ایجاب ایتسه بوتون بر عمر کفایت ایتمزایدی.

ناصریه — ٢٥ نیسان، ١٣٢٩

بدیع نوری

خادم کوبنده قرارکاه واغونی

پرده‌اوزرنده طوران ارکان حربیه بیکباشیسی عزیزبك وصاغنده‌کی مؤرخ یوزباشی رفیق بکدر

مکتب حربیه خسته‌خانه قوغوشلرنده بنده مجروحلره خدمت

مکتب حربیه خسته‌خانه‌سنده هیئت اطبا

١ سرطبیب میرآلای ابراهیم بك، ٢ طبیب ثانی نجیب بك، ٣ اوپه‌راتور ناظم حمدی بك، ٤ امراض داخلیه متخصصی بهاءالدین بك.

اوردوکاهدن، خسته‌خانه‌دن و هیئت صحیه‌دن بر منظره